

BULLETIN AITPF

N° 19
(237)

Année 2023

Membre Fondateur
FÉDÉRATION EUROPÉENNE
DES ASSOCIATIONS
SCIENTIFIQUES ET
TECHNIQUES POLONAISES
À L'ÉTRANGER

ASSOCIATION DES INGÉNIEURS et TECHNICIENS POLONAIS en FRANCE

6, Quai d'Orléans 75004 Paris

Nr Préf.: W751012662

www.sitpf.fr

e-mail : sitpf95@gmail.com

Ingénieurs polonais toujours actifs !

Evènements

janvier 2023 - juin 2023

15/01

[Obiad Noworoczny « Oplatek »](#)
[Repas du Nouvel An « Oplatek »](#)

19/01

[Czas a Wszechświat](#)
[Le Temps et l'Univers](#)

23/02

[De Copernic à Newton,](#)
[la science moderne.](#)
[L'église est-elle contre la science ?](#)
[Od Kopernika do Newtona,](#)
[nauka współczesna.](#)
[Czy Kościół jest przeciwny nauce?](#)

20/03

[Spotkanie w Krakowie](#)
[Akt przystąpienia AGH do SITPF](#)
[Rencontre à Cracovie](#)
[Acte d'adhésion de AGH à l'AITPF](#)

5/04

[Comment](#)
[l'Intelligence Artificielle](#)
[change nos vies ?](#)
[Jak sztuczna inteligencja](#)
[zmienia nasze życie](#)

22/04

[Walne Zebranie SITPF](#)
[Assemblée Générale de l'AITPF](#)

25/05

[Anghel Saligny - un ingénieur](#)
[roumain exceptionnel](#)
[d'origine polonaise et française](#)
[Anghel Saligny](#)
[- wybitny rumuński inżynier](#)
[polskiego i francuskiego pochodzenia](#)

16/06

[Logique et Argumentation,](#)
[contributions de l'école](#)
[Polonaise de Logique](#)
[Logika i argumentacja,](#)
[wybitny wkład](#)
[Polskiej Szkoły Logiki](#)

25-27/05

[Wizyta pracowników Uniwersytetu Rolniczego](#)
[w Krakowie w regionie Centre-Val de Loire](#)
[Délégation de l'Université d'Agriculture](#)
[de Cracovie en Région Centre, Blois](#)

[Autres évènements avec la participation de](#)
[l'AITPF](#)

[Inne wydarzenia z udziałem SITPF](#)

Rédaction : Krystyna Liziard, Janusz Ptak

Contribution à ce numéro : Agata Kalinowska-Bouvy, Krystyna Liziard, Nicolas Mathieu, Jerzy Niziński, Martyna Poreba, Janusz Ptak, Michał Szczepański

Obiad noworoczny „Oplatek”, 15 stycznia 2023 Le déjeuner du Nouvel An – „Oplatek”, le 15 janvier 2023

Obiady Noworoczne, Oplatek, to w naszym Stowarzyszeniu długa tradycja, a poprzedniemu jeszcze przed covidem przewodniczył nasz niezapomniany Lutek Sobkowiak...

W tym roku dołączyli do naszego grona przyjaciele lekarze z

AMOPF oraz przedstawiciele zaprzyjaźnionego stowarzyszenia Architektów. Spotkaliśmy się w restauracji „L'Orangerie” na Wyspie Św. Ludwika. Sympatyczne historyczne miejsce, w którym aktor J.C. Brialy organizował przez lata spotkania ze swymi przyjaciółmi.

Menu zostało

docenione (a wbrew przewidywaniom danie rybne miało wzięcie...). Zainteresowanie Loterią było jak zwykle duże. Każdy uczestnik przyniósł co najmniej 1 główny fant, były też „fanty pocieszenia”, co pozwala uniknąć pustych losów... Cała Loteria została sprawnie poprowadzona przez kol. Monikę Sobkowiak, z sympatyczną pomocą kol. kol. Tomka Jaromina i Nicolas Mathieu.

No i te śpiewy kolęd! Kilka pięknych silnych głosów pociągnęło za nimi większość uczestników. Polskie Kolędy dobrze znane wszystkim niezawodnie wprowadzają radosną i serdeczną atmosferę!

Le déjeuner du Nouvel An, Oplatek, est une longue tradition dans notre Association, le précédent était présidé par notre cher Lutek Sobkowiak, encore avant le covid...

Cette année, nos amis médecin d'AMOPF se sont joints à nous, ainsi que des représentants de l'association amie des Architectes. Nous nous sommes retrouvés au restaurant « L'Orangerie » sur l'île Saint-Louis.

Un bel endroit historique,

où l'acteur J.C. Brialy organisait pendant des années des rencontres avec ses amis.

Le menu a été apprécié (à noter : beaucoup de succès pour le plat de poisson...). Comme d'habitude, l'intérêt pour la loterie était grand. Chaque participant apportait au moins 1 lot principal, il y avait aussi des "lots de consolation", ce qui permet d'éviter les tickets de loto vides... L'ensemble du Tombola a été très bien conduit par notre collègue Monika Sobkowiak, avec l'aide efficace de collègues Tomek Jaromin et Nicolas Mathieu.

Et tous ces chants de cantiques de Noël! Quelques belles voix bien fortes ont entraîné les autres participants.

Les cantiques polonais largement connus par tous introduisent inévitablement une atmosphère joyeuse et cordiale !

Rédaction: Krystyna Lizard

[Vers le sommaire](#)

Le Temps et l'Univers Czas a Wszechświat

Le 19 Janvier, nous avons eu occasion de participer à la conférence intitulée « Le temps et l'Univers ». Cette rencontre a été co-organisée avec le Conseil Régional de FSNT NOT. Pour l'occasion nous nous retrouvions «téléportés» grâce au ZOOM dans la belle salle de la Mairie de Słupsk en Pologne.

Notre conférencier Jan Ryszard Kurylczyk, ingénieur diplômé de l'Université technique de Koszalin, a également terminé des études dans le domaine de la construction de centrales nucléaires à l'Université de Gdańsk, des études à l'Université d'agriculture et de technologie d'Olsztyn et des études de marketing et de gestion à Zurich. Kurylczyk – manager, homme politique, voïvode de Poméranie et écrivain, auteur de romans historiques, nous a proposé le calendrier cosmique.

Le temps dans l'Univers, ludiquement ramené pour comparaison à un an, des milliards d'années «compressées», le Big bang au 1 janvier et dans cette optique l'homo sapiens serait arrivé sur terre le 31 décembre à 23 h 55, donc 5 minutes pour tout le développement de l'humanité et notre ère se résumerait à une seconde. Belle image, on n'y pense jamais !

Nous avons vu l'histoire des calendriers et l'extraordinaire évolution de l'horloge – depuis la plus ancienne -solaire - d'env. 1500 ans avant JC à la plus moderne et performante, enregistrant le temps jusqu'à 10^{15} sec. Pour moi n'étant pas scientifique de quoi se perdre dans cette notion du temps et là, je reprends d'après notre conférencier les paroles de Władysław Kopaliński - auteur des dictionnaires étymologiques que « l'idée de mesurer le temps, quelque chose qui ne peut être ni vu ni touché, est l'une des activités la plus drôle de tous ce qui n'est jamais venu à l'esprit de l'homme ».

Nous étions entraînés dans une véritable avalanche d'évènements historiques et scientifiques et en arrivant à la vitesse de la lumière nous nous sommes approchés de l'univers pour revoir une importante quantité de phénomènes qui le régissent. Des composants de l'univers, contrairement au temps, sont «palpables», alors de nouveau nous étions confrontés avec des valeurs aussi bien microscopiques que gigantesques. Quand on a et la matière et le temps, on fait la rencontre avec Einstein et son $E = mc^2$. Nous nous sommes retrouvés dans l'espace-temps et entre autres face aux atomes, photons et particules de Higgs. Et puis notre conférencier a avoué que si on lui demandait qu'est-ce que le temps, il pourrait uniquement répondre - je n'en sais toujours rien.

Aujourd'hui cette belle conférence rangée conformément à l'axe du temps dans le passé - j'espère qu'elle s'inscrit au présent dans notre mémoire pour témoigner dans le futur, que le TEMPS est un bien fascinant phénomène inséparable de l'UNIVERS.

19 stycznia mieliśmy okazję uczestniczyć w konferencji pt. „Czas a Wszechświat”. Współorganizatorem spotkania była Rada Regionalna FSNT NOT. Za sprawą internetowego ZOOM zostaliśmy "teleportowani" do pięknej sali ratusza w Słupsku.

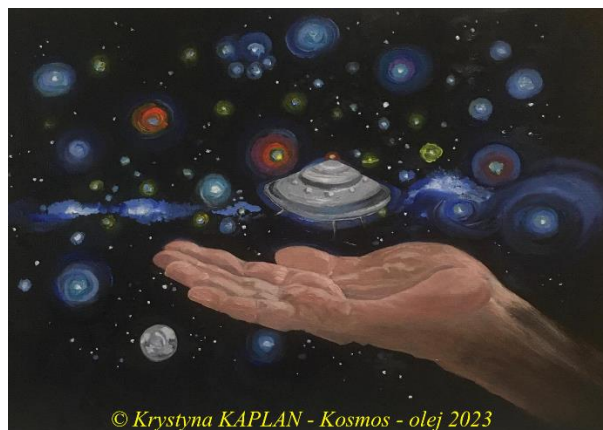
Nasz prelegent zaproponował kosmiczny kalendarz. Dla porównania czas we Wszechświecie - miliardy lat zostały, figlarnie „skompresowane” i sprowadzone do skali roku, w tej perspektywie, mając Big bang 1 stycznia, homo sapiens pojawia się na ziemi 31 grudnia o godz. 23 min. 55, a więc pozostaje 5 minut na rozwój ludzkości, a nasza epoka to zaledwie sekunda. Piękny obraz, kto by pomyślał!

Przejrzeliśmy historię kalendarzy i niezwykłą ewolucję zegara – od najstarszego – słonecznego – sprzed ok. 1500 lat p.n.e. do współcześnie najdoskonalszego – rejestrującego czas z dokładnością do 10^{-15} sek. Nie, będąc naukowcem, kompletnie zatraciłam się w pojęciu czasu, toteż przytoczę za naszym prelegentem, słowa Władysława Kopalińskiego – autora słowników etymologicznych, że „pomyśl mierzenia czasu, a więc czegoś nie dającego się ani zobaczyć, ani dotknąć, jest jedną z najdowcipniejszych czynności na jaką wpadł człowiek”.

Podchodziliśmy do czasu pod wieloma kątami, osiągając prędkość światła zbliżyliśmy się do tematu wszechświata, przeglądając ogromną liczbę zjawisk, które nim rządzą. Wszechświat, w przeciwieństwie do czasu, składa się z „namacalnych elementów”, ponownie zetknęliśmy się z wartościami tak mikroskopijnymi, jak i gigantycznymi. Mając jednocześnie materię i czas, spotkaliśmy Einsteina i jego $E = mc^2$. Znaleźliśmy się w czasoprzestrzeni i między innymi w obliczu atomów, fotonów i cząstek Higgsa. I wreszcie nasz prelegent wyznał, że na pytanie, co to jest czas, może jedynie odpowiedzieć – nadal nie wiem.

Dziś, kiedy nasza piękna konferencja jest umieszczona według osi czasu w przeszłości - mam nadzieję, że wpisuje się w teraźniejszość naszej pamięci i będzie świadczyć w przyszłości, że CZAS jest zjawiskiem niezmiernie fascynującym i integralnym WSZECHŚWIATA.

Red. Agata KALINOWSKA-BOUVY

© Krystyna KAPLAN - Kosmos - olej 2023

[Vers le sommaire](#)

De Copernic a Newton, la science moderne. L'église est-elle contre la science *Od Kopernika do Newtona, nauka współczesna. Czy Kościół jest przeciwny nauce?*

Dr Remi Santis

Dans sa conférence notre invité répond à la question très controversée « L'Église est-elle contre la science ? ». Pour cela il parcourt rapidement l'histoire des sciences européennes depuis la révolution copernicienne jusqu'à la formulation mathématique des lois de la physique par Isaac Newton, en passant par des savants comme Kepler, Galilée, Torricelli, Pascal, Boyle à qui on doit la propagation de la théorie de Copernic et l'élaboration des concepts de base de la physique tel que vide, force ou gravitation.

Le premier essor des sciences, qui s'est produit au XVI siècle, n'aurait pas été possible sans la présence sur le sol européen, depuis le début du XIII siècle, de nombreuses universités issues des Ecoles Cathédrales.

Les grands savants mentionnés précédemment étaient croyants. Ils partageaient tous la conviction que la nature, qui fut créée par Dieu, devait obéir aux lois qu'il lui imposa et que la raison humaine était capable de rechercher ces lois et de les approcher. Ils ont prouvé que la foi n'est guère opposée à la science. Par ailleurs, il n'y eut aucune réaction hostile des autorités religieuses pendant quelques décennies qui ont suivi la publication du « De revolutionibus » de Copernic dont la préface présentait l'héliocentrisme comme une hypothèse. En revanche, Galilée, qui n'avait pas pris cette précaution, est entré en violent conflit avec les Ordres et s'est vu condamné à son second procès. Toutefois son cas ne doit pas être généralisé et on peut conclure que le christianisme a créé les conditions qui ont rendu possible le développement des sciences en Europe.

Ces conditions n'existaient pas en Chine où les grandes inventions techniques, qu'elle avait connues bien avant l'Europe, n'ont pas débouché sur la formation des sciences.

[Vers le sommaire](#)

W swojej konferencji nasz gość odpowiada na bardzo kontrowersyjne pytanie „Czy Kościół jest przeciwny nauce? ". W tym kontekście przytacza w dużym skrócie najważniejsze etapy historii nauki europejskiej, od rewolucji kopernikańskiej do matematycznego sformułowania praw fizyki przez Izaaka Newtona, przechodząc przez dokonania uczonych takich jak Kepler, Galileo, Torricelli, Pascal, Boyle, którym zawdzięczamy rozpowszechnienie teorii Kopernika i opracowanie podstawowych pojęć fizyki, takich jak próżnia, siła czy grawitacja.

Pierwszy rozkwit nauki, który nastąpił w XVI wieku, nie byłby możliwy bez obecności na ziemiach europejskich od początku XIII wieku wielu uniwersytetów, które rozwinęły się na miejscu Szkół Katedralnych.

Dr Rémi Santis est Président de l'Association des Scientifiques Chrétiens. Il a écrit une cinquantaine d'articles dans des revues internationales à comité de lecture. Il a aussi écrit deux livres de maths appliquées (et a collaboré à l'écriture de plusieurs autres). Il fait publier en 2020 l'ouvrage auquel sa conférence fait référence, « Aux origines des sciences modernes. L'Église est-elle contre la science ? »

Wielcy uczeni wspomniani powyżej byli osobami wierzącymi. Wszyscy podzielali przekonanie, że stworzona przez Boga przyroda musi być posłuszna prawom, które On jej narzucił, i że rozum ludzki jest w stanie te prawa odszukać i je zrozumieć. Udowodnili, że wiara nie przeciwstawia się nauce. Co więcej, przez kilkadziesiąt lat po opublikowaniu „De revolutionibus” Kopernika, którego przedmowa przedstawiała heliocentryzm jako hipotezę, nie było wrogiej reakcji ze strony władz religijnych. Natomiast Galileusz, który nie przedsięwziął tego środka ostrożności, wdał się w gwałtowny konflikt z Zakonami i został skazany na drugi proces. Nie należy jednak generalizować jego przypadku i można stwierdzić, że chrześcijaństwo stworzyło warunki, które umożliwiły rozwój nauki w Europie.

Takich warunków nie było w Chinach, gdzie wielkie wynalazki techniczne, które były znane na długo przed Europą, nie doprowadziły do powstania nauk.

Redakcja: Andrzej Niebudek

Spotkanie w Krakowie – podpisanie aktu przystąpienia AGH do SITPF *Rencontre à Cracovie – signature de l'acte d'adhésion de AGH à l'AITPF*

W następstwie wizyty delegacji AGH w lipcu 2022 roku w Blois i spotkań z INSA Blois oraz aktorami ekonomii Regionu Centre, w dniach 16-21 marca br. miała miejsce rewizyta w Krakowie Dyrektora INSA Blois prof. Yann Chamaillard i Wiceprezesa Izby Przemysłowo-Handlowej Regionu Centre p. Michel Pillefer wraz z małżonkami, którym towarzyszyła delegacja SITPF w osobach Janusza i Monique Ptak i Jerzego Nizinskiego.

Celem spotkania było podpisanie umowy o współpracy między INSA Blois i AGH oraz podpisanie Aktu Przystąpienia AGH do SITPF w charakterze Członka Instytucjonalnego. Decyzja przystąpienia AGH została podjęta przez Rektora i Senat AGH w wyniku rozmów Janusza Ptaka z Rektorem prof. dr hab. inż. Jerzym Lisem napoczętych podczas spotkania Blois. Na początku 2023 zostały uzgodnione warunki przystąpienia z Prorektorem ds. Współpracy prof. dr hab. inż. Rafałem Wiśniowskim. Program merytoryczny i turystyczny przygotowany przez dr inż. Dominika Kowala i mgr Agnieszkę Klisowską, został uprzednio uzgodniony z INSA.

Na wstępie, 17 marca, delegacja w towarzystwie dr inż. Małgorzaty Żabińskiej, Koordynatora projektów współpracy AGH z Francją, miała okazję zwiedzić cztery wydziały, którymi INSA była szczególnie zainteresowana w kontekście przyszłej współpracy: Wydział Informatyki, Elektroniki i Telekomunikacji, Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki, Wydział Energetyki i Paliw oraz Centrum Energetyki i Wydział Inżynierii Mechanicznej i Robotyki. Działaność, technologie i kompetencje wydziałów były prezentowane przez ich dziekanów lub prodziekanów. Przybyli goście byli pod wrażeniem poziomu prowadzonych studiów i badań a także rozmachem zabudowy kampusu i wyposażeniem laboratoriów.

Wieczorem przybyli goście zostali przyjęci uroczystą kolacją przez obu Rektorów Jerzego Lisa i Rafała Wiśniowskiego.

W dniu 20 marca delegacja z Francji została przyjęta przez Rektora prof. J.Lisa w obecności Prorektora ds. Współpracy prof. R.Wiśniowskiego, dziekanów kilku wydziałów oraz zespołu, który przygotował krakowskie spotkanie Pana D.Kowala i Pani A.Klisowskiej. Po zabraniu głosu przez Rektora J.Lisa, Dyrektora INSA Y.Chamaillard oraz J.Ptaka, dokonano najpierw oficjalnego podpisania umowy o współpracy między AGH i INSA Blois a następnie podpisania Aktu Przystąpienia AGH do SITPF.

Z tej okazji Janusz Ptak wręczył Rektorowi AGH piękny (kilkukilowy!) album impresjonistów francuskich.

Po oficjalnym zdjęciu w halu AGH, delegacja została przyjęta lunchem w restauracji browaru AGH, w czasie którego serwowano doskonałe piwo z tamtejszego browaru.

W godzinach popołudniowych delegacja miała okazję zwiedzić Katedrę Krajobrazu Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie w tzw. „Spichlerzu”, gdzie dzięki relacjom Jerzego Nizińskiego, została przyjęta przez Dziekana Wydziału Środowiska i Geodezji prof. dr hab. inż. Leszka Książka i Kierownika Katedry Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu prof. dr hab. inż. Józefa Hernika, który w trakcie wizyty wyraził zainteresowanie faktem przystąpienia AGH do SITPF i ewentualnie możliwość podobnej akcji ze strony Uniwersytetu Rolniczego.

Na zakończenie pobytu, 21 marca w godzinach przedpołudniowych, delegacja z Francji została przyjęta w Izbie Handlowo-Przemysłowej przez jej Wiceprezesa Leszka Rożdżeńskiego. Możliwości współpracy między przedsiębiorcami były dyskutowane.

Reasumując: wizyta bardzo owocna zarówno dla INSA Blois (uzgodniono przyjazd studentów z Francji do AGH już we wrześniu br.) jak i dla SITPF (podpisanie Aktu Przystąpienia AGH i perspektywy podobne z Uniwersytetem Rolniczym).

Oczywiście nie obyło się bez części turystycznej m.in.: całodzienny wyjazd w Tatry pod przewodnictwem Janusza Ptaka (drewniane budownictwo w

Chochołowie, architektura witkiewiczowska Zakopanego), zwiedzanie Wawelu z doskonałą przewodniczką w języku francuskim, która zapoznała gości z Francji z historią Polski, wyjazd do kopalni soli w Wieliczce, zwiedzanie Krakowa pod przewodnictwem Monique Ptak.

Suite à la visite de la délégation d'AGH en juillet 2022 à Blois et aux rencontres avec l'INSA de Blois et les acteurs économiques de la Région Centre, du 16 au 21 mars dernier, une visite de retour a eu lieu à Cracovie du directeur de l'INSA Blois, le prof. Yann Chamaillard et le Vice-Président de la Chambre de Commerce et d'Industrie de la Région Centre, M. Michel Pillefer, accompagnés de leurs conjoints et de la délégation de l'AITPF en la personne de Janusz et Monique Ptak et Jerzy Nizinski.

L'objectif de cette réunion était de signer une convention de coopération entre l'INSA de Blois et l'AGH et de signer l'Acte d'Adhésion d'AGH à l'AITPF en tant que Membre Institutionnel. La décision d'adhésion d'AGH a été prise par le Recteur et le Sénat d'AGH à la suite de discussions entre Janusz Ptak et le Recteur prof. dr hab. ing. Jerzy Lis, initiées lors de la rencontre de Blois. Début 2023, les conditions d'adhésion ont été convenues avec le Vice-recteur à la Coopération, prof. dr hab. ing. Rafał Wiśniowski. Le programme technique et touristique préparé par dr inż. Dominik Kowal et Agnieszka Klisowska, MA, a été auparavant accordé avec l'INSA.

Au début de la rencontre, le 17 mars, la délégation accompagnée du dr inż. Małgorzata Żabińska, coordinatrice des projets de coopération AGH-France, a eu l'occasion de visiter quatre facultés auxquelles l'INSA s'est particulièrement intéressé dans le cadre d'une future coopération : la Faculté d'Informatique, d'Electronique et de Télécommunications, la Faculté des Sciences des Matériaux et de la Céramique, la Faculté de l'Energie et des Combustibles et le Centre de l'Energie et la Faculté de Génie Mécanique et Robotique. Les activités, technologies et compétences des facultés ont été présentées par leurs doyens ou vice-doyens. Les invités ont été impressionnés par le niveau des études et des recherches menées, ainsi que par l'ampleur des bâtiments du campus et des équipements de laboratoire. Dans la soirée, les invités ont été reçus lors d'un dîner de gala par les Recteurs Jerzy Lis et Rafał Wiśniowski.

Le 20 mars, la délégation française a été reçue par le Recteur prof. J. Lis en présence du Vice-recteur à la Coopération prof. R. Wiśniowski, doyens de plusieurs facultés et l'équipe qui a préparé la réunion de Cracovie M. D. Kowal et Mme A. Klisowska.

Après la prise de parole respectivement par le Recteur J. Lis, le Directeur de l'INSA Y. Chamaillard et de J. Ptak, ont été signés : la convention de coopération entre l'AGH et l'INSA de Blois, puis l'Acte d'Adhésion de l'AGH à l'AITPF.

A cette occasion, Janusz Ptak a offert au recteur d'AGH un bel album (plusieurs kilos !) d'impressionnistes français. Après la photo officielle dans la salle AGH, la délégation a été accueillie par un déjeuner au restaurant de la brasserie AGH, au cours duquel une excellente bière de la brasserie a été servie.

Dans l'après-midi, la délégation a eu l'occasion de visiter le Département Paysage de l'Université d'Agriculture de Cracovie dans le "Spichlerz", où, grâce aux contacts de Jerzy Niziński, elle a été reçue par le Doyen de la Faculté d'Environnement et de Géodésie, prof. dr hab. ing. Leszek Książek et le chef du département de Gestion des Espaces et d'Architecture de Paysage prof. dr hab. Ing. Józef Hernik, qui lors de la visite a exprimé son intérêt relatif à l'adhésion d'AGH à l'AITPF et évoqué la possibilité d'une action similaire de la part de l'Université d'Agriculture.

En fin de séjour, le 21 mars au matin, la délégation française a été reçue à la Chambre de Commerce et d'Industrie de Cracovie par son Vice-président Leszek Rożdżeński. Les possibilités de coopération entre entrepreneurs ont été discutées.

En résumé : la visite a été très fructueuse tant pour l'INSA de Blois (l'arrivée d'étudiants français à AGH a été convenue dès septembre dernier) que pour l'AITPF (signature de l'Acte d'Adhésion d'AGH et perspectives similaires avec l'Université d'Agriculture).

Bien sûr, il y avait également une partie touristique, comprenant : une excursion d'une journée dans les Tatras guidée par Janusz Ptak (maisons en bois à Chochołów, architecture du style de Witkiewicz à Zakopane), une visite du château de Wawel avec une excellente guide francophone qui a sensibilisé les invités de France avec l'histoire de la Pologne, de la mine de sel de Wieliczka, et visite de Cracovie accompagnée par Monique Ptak.

Rédaction: Janusz Ptak

[Vers le sommaire](#)

Comment l'Intelligence Artificielle change nos vies ?

Jak sztuczna inteligencja zmienia nasze życie?

dr inż. Martyna Poreba, dr inż. Michał Szczepański

La conférence est introduite par notre hôte à la Bibliothèque Polonaise Professeur Maciej Forycki qui rappelle que le concept d'intelligence artificielle commence à émerger avec Descartes, puis est repris au siècle des Lumières où des philosophes soulèvent l'hypothèse de l'être humain en tant que machine pensante.

Nos conférenciers, dr ing. Martyna Poreba et dr ing. Michał Szczepański sont spécialistes de l'IA, chercheurs en Intelligence Artificielle et vision par ordinateur, membres de l'AITPF.

Pour introduire leur propos, ils cèdent la parole à un assistant personnel vidéo qui par la suite ponctuera les divers volets de la conférence.

Après une définition de l'IA comme algorithmes dans le domaine de l'optimisation des processus et de la prise de décision, ils soulignent que l'IA permet d'être plus efficace sur des tâches qui habituellement étaient réalisées exclusivement par l'«intelligence naturelle».

On a déjà de nombreux exemples : le tri automatique des déchets, la prédiction des pannes des éoliennes, un toucher délicat de prothèses de la main, la traduction instantanée, l'identification de tumeurs cancéreuses. Il y en a bien d'autres y compris dans le domaine artistique : la génération de musiques, de poèmes, de photos convaincantes et de vidéos créés de toute pièce. Même les films pourront à l'avenir être réalisés avec de petits budgets.

La discussion s'en suit également sur les dangers de l'usage de ces techniques pour duper, escroquer, manipuler, contrôler des populations.

Les peurs légitimes associées à l'IA sont également discutées : peur des cols blancs d'être déconsidérés, peur de la fin du monde humaniste tel qu'on le connaît.

W imieniu naszego gospodarza, Biblioteki Polskiej w Paryżu, przyjął nas Profesor Maciej Forycki przypominając, że koncepcja sztucznej inteligencji zaczęła się pojawiać już od Descartes, by następnie powrócić w epoce oświecenia, kiedy to filozofowie stawiają hipotezę człowieka jako myślącej maszyny.

Nasi Prelegenci dr inż. Martyna Poreba i dr inż. Michał Szczepański są specjalistami w dziedzinie Sztucznej Inteligencji (SI), prowadzą obecnie prace naukowe skierowane ku „wizji poprzez komputer”.

Aby wprowadzić uczestników w temat, oddają głos osobistemu asystentowi wideo, który ich przedstawia.

Po zdefiniowaniu AI jako algorytmów w zakresie optymalizacji procesów i podejmowania decyzji, podkreślają, że SI umożliwia wydajniejsze wykonywanie zadań, które zwykle były wykonywane wyłącznie przez naturalną inteligencję.

Mamy już wiele przykładów: automatyczne sortowanie odpadów, przewidywanie awarii turbin wiatrowych, delikatne dotknięcie protez dłoni, natychmiastowe tłumaczenie, identyfikacja guzów nowotworowych. Istnieje wiele innych, w tym na polu artystycznym: generowanie muzyki, wierszy, przekonujących zdjęć i filmów. W przyszłości nawet filmy będą mogły być kręcone przy niewielkich budżetach.

Dyskusja dotyczy również niebezpieczeństw związanych z używaniem tych technik do oszukiwania, okłamywania, manipulowania i kontrolowania populacji.

Omawiane są również uzasadnione obawy związane z AI:

strach pracowników umysłowych przed zdyskredytowaniem, strach przed końcem świata humanistycznego, jaki znamy.

Rédaction: Nicolas Mathieu

[Vers le sommaire](#)

Walne Zebranie naszego Stowarzyszenia, 22 kwietnia 2023 *Assemblée Générale de notre Association, le 22 avril 2023*

Cinq nouveaux membres et une Institution, Ecole des Mines de Cracovie, AGH, ont rejoint AITPF et se sont présentés.

Po raz pierwszy uczestniczyło w WZ 5 nowych Członków, robiąc nam przyjemność przedstawienia się : kol. kol. Agnieszka Klisowska, Tomasz Jaromin, Nicolas Mathieu, Sylwia Siebielec, Jolanta Swiatowska. Jesteśmy dumni z Członkostwa Instytucjonalnego AGH, której ProRektor Pan Rafał Wisniowski zaszczyił nas swą obecnością i przedstawił bliżej tę tak prestiżową uczelnię.

Nouvelles autorités de l'AITPF, Présidente Krystyna Liziard et 9 membres du CA, dont Vice-Président et Trésorier Janusz Ptak et Secrétaire Martyna Poreba.

Walne Zebranie dokonało wyboru nowych władz SITPF. Kol. Krystyna Liziard pozostaje Prezesem na kolejne 2 lata. Nowy skład Zarządu : kol. kol. Aneta Afelt, Maria Bonikowska, Krystyna Liziard, Martyna Poręba, Tomasz Jaromin, Andrzej Farnik, Jerzy Nizinski, Janusz Ptak, Jan Suski, Michał Szczepański. Kol. Janusz Ptak zaakceptował funkcje Wiceprezesa i Skarbnika SITPF, a kol. Martyna Poręba objęła funkcję Sekretarza SITPF.

Commission de Révision. Komisja Rewizyjna : kol. kol. Marianna Klimaszewska, Monika Obrębska, Nicolas Mathieu.

Collège des Pairs. Skład Sądu Koleżeńskiego : kol. kol.

Barbara Klosowicz, Andrzej Niebudek, Jozef Pietryka.

Une intense activité sur l'année écoulée. Stowarzyszenie zrealizowało całą serię konferencji z pasjonującymi Prelegentami, a Obchody 105 lecia z Sympozjum w Ambasadzie odbyły się szerokim echem w środowisku Polonii. Przed nami kolejne pasjonujące spotkania i konferencje, gdzie Członkowie proponują tematy i prelegentów. Zachęcamy naszych przyjaciół, dzieci i wnuki aktywne zawodowo, do przyłączenia się do Grupy LinkedIn SITPF i strony Facebook.

Remerciements au Président de la SHLP C. Pierre Zaleski et à ses collaborateurs. Walne Zebranie było okazją do wyrażenia słów wielkiego uznania i podziękowania za cenną współpracę SITPF z Biblioteką Polska w Paryżu, dla Prezesa SHLP i naszego Członka Honorowego Pana Prof. C. Pierre Zaleskiego, i jego ekipy współpracowników.

Rédaction : Krystyna Liziard

[Vers le sommaire](#)

Anghel Saligny - un ingénieur roumain exceptionnel d'origine polonaise et française

Anghel Saligny - wybitny rumuński inżynier polskiego i francuskiego pochodzenia

Dr Danuta Roman

Je suis allée à cette conférence sur « **Des gens qui relient les nations...** » animée par Madame Danuta Roman avec intérêt et curiosité. La conférencière a commencé par sa vie, sur fond de l'histoire de la diaspora polonaise en

Roumanie, sujet peu connu et très intéressant. Ses parents sont arrivés en Roumanie, où elle-même est née, au début des années 1940.

Danuta Roman est Docteur en philosophie de l'Université de

Bucarest. Elle collabore avec la télévision roumaine en réalisant des émissions consacrées à la culture, l'histoire et traditions de la Polonia roumaine, autrice de l'essai « Jardins de la Mémoire polonaise », consacré aux personnes d'exception d'origine polonaise qui reposent au cimetière catholique Bellu à Bucarest, suivi de « Sur les chemins du temps » abordant les traces de la mémoire polonaise sur la terre roumaine et enfin « Amours secrets au château » qui clôt ce triptyque.

Le personnage principal du thème de la conférence est Anghel Saligny, né en Roumanie en 1854, d'une mère d'origine polonaise Maria Zarska Dobrzanska et d'un père d'origine française Alfred Saligny. Ce dernier, un pédagogue huguenot, descendant d'une famille bien connue en France, les Chatillon-Coligny, a fui son pays après les tragiques événements de la nuit de la Sainte Barthélémy survenus après la révocation de l'Edit de Nantes. La mère d'Anghel appartenait à une famille de la noblesse polonaise qui a trouvé refuge sur les terres des principautés roumaines après la chute de l'Insurrection de Novembre. Le couple a eu 3 enfants dont Anghel est le plus célèbre, mais son frère Alfons Oscar va devenir aussi un chimiste reconnu.

Anghel Saligny sera ingénieur, professeur, académicien et ministre sous le règne du roi Charles 1er de Roumanie. Pour ce roi très populaire en Roumanie, la priorité était la construction des ponts et le développement des moyens de transport, particulièrement les trains.

Anghel Saligny est considéré comme l'un des pionniers de la technique mondiale dans l'étude et la construction des ponts à structure métallique et des silos en béton armé. Il est le fondateur de l'ingénierie roumaine. Son œuvre la

plus importante et reconnue mondialement comme une véritable prouesse d'ingénierie est le pont de Cernavoda : pont en poutre en treillis construit dans les années 1890-1895 qui devait assurer la liaison entre Bucarest et Constanta.

Anghel Saligny est à l'origine de deux grandes innovations dans la construction des ponts, le nouveau système de poutres à consoles pour la superstructure du pont et l'utilisation de l'acier mou à la place du fer comme matériau de construction pour les tabliers de ponts. Aujourd'hui encore, on parle de lui comme « ancêtre » de la science de constructions métalliques et du béton armé.

Un homme politique roumain bien connu et populaire, Jon Bratianu a dit de lui que « si on mesurait l'importance d'un homme sur ses réalisations, il n'y a pas de roumain plus remarquable que Anghel Saligny ».

Après cette passionnante conférence, une seconde partie de la soirée nous attendait.

Deux jeunes femmes roumaines magnifiques, la Soprano Anca Cecilia Dumea et la pianiste Teodora Chirca, nous ont offert un concert de grande qualité. Nous pouvions

écouter de beaux lieder français, roumains et polonais (op.74 de Chopin).

Une très belle soirée organisée par notre association.

„Ludzie, którzy łączą narody...” to pasjonująca konferencja o rumuńskim inżynierze Anghel Saligny, budowniczym mostów oraz polityku pochodzenia polskiego i francuskiego, jednej z czołowych osobowości rumuńskiej historii. Prelegentka Danuta Roman, mocno związana z Polonia rumuńska, doktor filozofii, przedstawiła temat w sposób fascynujący, wpisując go w szerokie tło historii europejskiej.

Rédaction: Monika Sobkowiak

[Vers le sommaire](#)

Wizyta pracowników Uniwersytetu Rolniczego w regionie Centre-Val de Loire we Francji Délégation de l'Université d'Agriculture de Cracovie en Région Centre, Blois

Une Délégation de scientifiques de l'Université d'Agriculture de Cracovie a rencontré d'importants acteurs d'industrie agroalimentaire, d'administration de parcs et jardins, d'écoles d'agriculture de la Région Centre et de l'Ecole de la Nature et du Paysage d'INSA.

Le programme a été mis au point, et l'accueil de la Délégation assuré par prof. dr HDR ing. Jerzy Nizinski au nom de l'AITPF, et Mr Michel Pillefer de la CCI de Loir-et-Cher, Blois.

W dniach 21-27.05.2023 Delegacja Uniwersytetu Rolniczego, Prorektor ds. Współpracy z Zagranicą, prof. dr hab. inż. Andrzej Sechman, Prodziekan Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji, dr hab. inż. Tomasz Salata, prof. URK, Kierownik Katedry Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu prof. dr hab. inż. Józef Hernik oraz dr inż. arch. Barbara Olczak przebywała w regionie Centre-Val de Loire we Francji w celu nawiązania współpracy naukowo-

dydaktycznej z Francją. Delegacja brała udział w wielu spotkaniach w jednostkach naukowo-dydaktycznych, zarządzania zielenią miejską oraz

przedstawicielami rolnictwa departamentu Loir-et-Cher. Pobyt delegacji rozpoczął się od spotkania z Panią Krystyną Lizard, Prezesem Stowarzyszenia Polskich Inżynierów i Techników we Francji (SITPF). Następnie

odbyło się spotkanie z inż. Héléne Demonchaux, Zastępcą dyrektora z Zarządu Zieleni Miejskiej w Blois (Directrice Adjointe Parcs & Jardins, Blois). Dalej odbyło się spotkanie z Olivier Gaudin i Lolitą Voisin w Ecole de la Nature et du Paysage de l'Institut National des Sciences Appliquées (INSA), jednej z czterech uczelni we Francji, gdzie kształceni są architekci krajobrazu.

Delegacja odbyła również spotkania z Dyrekcją oraz przedstawicielami Zespołu Szkół Rolniczych Pomaturalnych w Blois, Montoire i Vendôme oraz z przedstawicielami Cécile Chamillard, Dyrektorem « Maison Familiale et Rurale » w Orléans La Source. Pobyt w regionie « Centre - Val de Loire » obejmował również wizyty w przedsiębiorstwach rolniczych, m.in. w gospodarstwie rolniczym oraz biogazowni w Sérís, Mleczarni « Laiterie Saint Denis de l'Hotel », u producenta narybku, « Pisciculture de la Rotière », na plantacji truskawek oraz wizytę na giełdzie truskawek prowadzonej przez spółdzielnię „Coopérative des producteurs de fraises” w Fontaines en Sologne. Ponadto, odbyło się

spotkanie z Arnaud Bessé, Prezesem Izby Rolniczej (« Chambre d'Agriculture » de Loir-et-Cher) oraz z Olivier Peyrat, Dyrektorem Inkubatora przedsiębiorczości « Village by CA – Contres ». W ramach wizyty delegacja URK spotkała się z Panią Mathilde Desjonqueres Deputowaną do Parlamentu Francuskiego i bliskim współpracownikiem Ministra Rolnictwa Francji (Marc Fresneau).

Program wizyty został przygotowany przez prof. dr hab. inż. Jerzego Nizińskiego (Institut de Recherche pour le Développement, IRD), reprezentującego SITPF, oraz Michel Pillefer, Wice-prezesa Regionalnej Izby Przemysłowo-Handlowej (« Chambre de Commerce et d'Industrie », CCI de Loir-et-Cher).

Rédaction : Jerzy Niziński

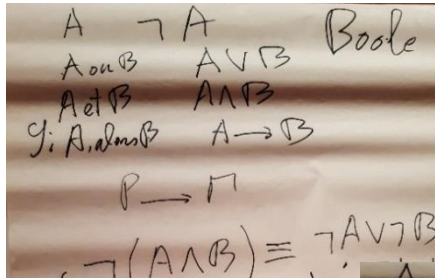
[Vers le sommaire](#)

Logique et Argumentation, contributions de l'école Polonaise de Logique

Logika i argumentacja, wybitny wkład Polskiej Szkoły Logiki

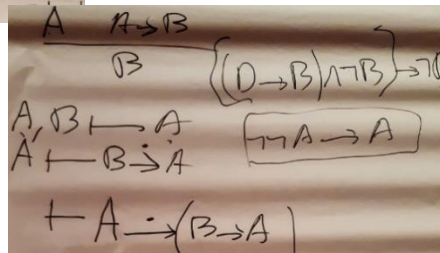
Dr Jacques Rozenbaum

Le docteur Jacques Rozenbaum, passionné de logique, a un lien symbolique avec l'école Polonaise de logique : sa famille, comme celle du mathématicien Alfred Tarski, vient de Łódź. Comme beaucoup de logiciens, J. Rozenbaum a une vue transverse à plusieurs sciences (il est aussi ophtalmologue). Il rappelle que le symbolisme de la logique moderne n'a été inventé qu'au 19ième siècle avec Boole. Le domaine n'avait que peu évolué auparavant et depuis Aristote.

Mais avec ce symbolisme, les démonstrations sont parfois fastidieuses avec la vérification de tous les cas possibles. Gentzen introduit donc la notion de « séquent », et parallèlement Jaśkowski, Łukasiewicz et d'autres élaborent des systèmes de logiques, plus proches du raisonnement naturel, puis des logiques alternatives non binaires. L'idée principale est de se concentrer sur les mises en correspondance d'objets mathématiques plus que sur les objets. C'est une extension de l'idée de « morphisme » qui sont des transformations préservant une opération comme l'addition. Avec les catégories, on a un concept d'autres propriétés comme avancées majeures sur la dérivation. Ce courant de pensée aboutira aux avancées (Göedle, de preuve simplifiées pour le passage au limite

catégories, on a un concept d'autres propriétés comme avancées majeures sur la dérivation. Ce courant de pensée aboutira aux avancées (Göedle, de preuve simplifiées pour le passage au limite

raisons de ces avancées considérables, en sur des territoires soumis à 2 guerres mondiales.

On peut s'interroger sur les quelques dizaines d'années, L'injustice, la recherche de sens, l'absurdité des idéologies fascistes ou communistes, motivent-elles l'étude de la logique ? Beaucoup de ces logiciens eurent des destins tragiques ou aventureux : Bocheński aumônier dans l'armée Polonaise, J.Cavaillès résistant, fusillé par les allemands, Gentzen nazi convaincu, mort au Goulag, Ruziewicz assassiné par la Gestapo.

L'étude de la logique se ramène-t-elle à celle de la double négation ($\neg\neg D=D$?) ou à celle de l'existence de Dieu ? Cette question demeure ouverte.

Doktor Jacques Rozenbaum, pasjonat logiki, ma symboliczny związek z polską szkołą logiki, gdyż jego rodzina, podobnie jak rodzina polskiego matematyka Alfreda Tarskiego, pochodzi z Łodzi. Podobnie jak wielu logików, J. Rozenbaum ma przekrojowe spojrzenie na kilka nauk (jest m.in. okulista). Symbolika współczesnej logiki została wynaleziona dopiero w XIX wieku przez Boole'a. Dziedzina ta tylko nienieznacznie ewoluowała wcześniej i to od czasów Arystotelesa.

W związku z używaną symboliką demonstracje często sprowadzają się do żmudnej weryfikacji wszystkich możliwych przypadków. Gentzen wprowadził więc pojęcie „sekwencji”, a jednocześnie Jaśkowski, Łukasiewicz i inni rozwinęli systemy logiki, bliższe rozumowaniu naturalnemu, niż niebinarne logiki alternatywne. Główną ideą jest skupienie się bardziej na zgodności obiektów matematycznych (według funkcji, strzałek) niż na samych obiektach. Jest to rozwinięcie idei „morfizmów”, czyli transformacji zachowujących operacji typu dodawanie. Dzięki kategoriom mamy ogólną koncepcję transformacji, które mogą zachować inne właściwości, takie jak derywacja. Ta szkoła myślenia doprowadzi do znacznych postępów w kwestii istnienia twierdzeń nierozstrzygalnych (Göedle, Turing), i do uproszczonych metod dowodzenia przejścia do granicy (analiza niestandardowa).

Można zastanawiać się nad przyczynami tak znacznych postępów w ciągu kilkudziesięciu lat na terenach objętych dwiema wojnami światowymi. Czy niesprawiedliwość, poszukiwanie sensu, absurdalność ideologii faszystowskiej czy komunistycznej motywują do studiowania logiki? Wielu z tych logików miało tragiczne lub pełne przygód losy: Bocheński - kapelan w Wojsku Polskim, J.Cavaillès - członek ruchu oporu, rozstrzelany przez Niemców, Gentzen - aktywny nazista, zginął w Gułagu, Ruziewicz - zamordowany przez Gestapo. Czy badania nad logiką sprowadzają się do badania podwójnej negacji ($\neg\neg D=D$?), czy też do badania istnienia Boga? To pytanie pozostaje otwarte.

Rédaction: Nicolas Mathieu, Sylwia Siebielec

[Vers le sommaire](#)

Autres événements avec la participation de l'AITPF *Inne wydarzenia z udziałem SITPF*

Février 2023 - Bal organisé par Sokol, une association amie tchèque
Bal organizowany przez Sokół

Depuis plus de 100 ans, Sokol organise un Bal annuel à Saint Mandé. Cette année, quelques membres de l'AITPF et d'AMOPF y ont participé. Il faut savoir danser la polka ! Mais tout est bien fait, il y a eu des cours de danse avant...

Czeskie Stowarzyszenie Sokół od ponad 100 lat organizuje doroczny Bal w Saint Mandé. W tym roku uczestniczyło w nich kilku członków SITPF et AMOPF. Jest niezbędne umieć tańczyć polkę! Na szczęście były przewidziane lekcje tańca...

Mai 2023 – 179ème Pèlerinage à Montmorency
179ta Pielgrzymka do Montmorency

Lors du 179ème Pèlerinage organisé par la Bibliothèque Polonaise à Montmorency, l'AITPF a été représentée par kol. Agata Kalinowska-Bouvy (sur la photo) et kol. Barbara Kłosowicz. Elles ont déposé une gerbe blanc-rouge devant la plaque commémorative de Henryk Lipkowski, président de l'AITPF, mort déporté à Buchenwald en 1944. Notons que notre collègue Agata est douée en matière de compositions florales, elle a réalisé personnellement cette belle gerbe.

Na 179tej Pielgrzymce do Montmorency organizowanej przez Bibliotekę Polską, SITPF reprezentowały kol. Agata Kalinowska-Bouvy (na zdjęciu) i kol. Barbara Kłosowicz. Złożyły biało-czerwony wieniec przed tablicą pamiątkową Henryka Lipkowskiego, prezesa SITPF, który zginął w 1944 r, wywieziony do Buchenwaldu.

Z przyjemnością notujemy, że nasza koleżanka Agata jest utalentowana w kompozycjach kwiatowych i wykonała osobiście ten piękny wieniec.

Juin 2023 - Rencontre amicale chez M et Mme Szatanik, en Normandie
Spotkanie u Państwa Szataników w Normandii

Cette année, Katarzyna et Roman (membre de l'AITPF) Szatanik, depuis longtemps proches de notre Association, ont organisé la 27ème « Szatanikiada », une rencontre amicale en Normandie dans leurs maison et jardin. Quelques collègues membres de l'Association ont pu faire le déplacement. Ils ont grandement apprécié la région (certains en sont amoureux...) et l'accueil des hôtes. A l'année prochaine ?

W tym roku, Państwo Katarzyna i Roman (członek SITPF) Szatanik związani od lat z naszym Stowarzyszeniem zorganizowali w swoim domu i

ogrodzie XXVII „Szatanikiadę”, przyjacielskie spotkanie w Normandii. Kilku członków Stowarzyszenia mogło uczestniczyć w tym sympatycznym spotkaniu. Bardzo docenili region (niektórzy są w nim zakochani...) i gościnność gospodarzy. Do zobaczenia za rok ?

Rédaction: Krystyna Lizard

[Vers le sommaire](#)

www.sitpf.fr

Facebook : Association des Ingénieurs et Techniciens Polonais en France